

חלוץ פרק שביעי עירובין

עו.

עין משפט נר מצוה

(א) שנת ח' לעיל ט. לקמן
 פה: פה. וקא: (ב) [לקמן]
 פה: (מחמת טו. א) (ג) [זיל]
 בר וכלא [לקמן פג.]:
 (ד) [לקמן פג.]: (ה) שם.
 (ו) [סס.]: (ז) שנת קנב.
 (ח) כללית פ"א מ"ט שנת:;
 קי. (ט) [בכריתות שם:
 העלויות ומבשרי את
 התחומות].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה עולין וכו'
 דטעמא דר' יוחנן דמשום
 וכו' להשתמש שם לא כלי
 ואו"ו נמקח: (ב) ד"ה
 ברשיות דרבנן בפרק כ"ד
 כ"ב דף פ. (ג) ד"ה כותל
 וכו' דמקו"ד אמות מיהא
 שרי: (ד) ד"ה הטומא וכו'
 וזו נקטיה לענין וכו' אמי
 לאפרושי מן:

מוסף רש"י

מקום שאין בו ארבעה
 על ארבעה. עומד בין
 רשות הידים לרשות היחיד
 האיל וליכא מקום משום
 לא רשות בלתי נפשה
 הוא ובטל להכא ולהכא,
 והיינו מקום דאפור (ע"ד
 ט. ובלבד שלא
 יחליפו. דלא לימרו דקא
 מעיל מרשות הידים
 לרשות היחיד ואמי למשיך
 הולא שנת (ס.)) ויהי
 משל תורה. יותר ממה
 ששפחה תורה להצריח
 (ובחים .קפ.) פגה. אלה
 שלם בשלה כל זכרה
 וטומאין בתנן להטמא
 ותנן מוקלף חי לטע
 (שבח קכב.) אם מגולה
 מקצתה. שיכל לאחזה
 מקום המגולה, אפילו
 ותנן מוקלף חי לטע
 אלו צנה אילטצה או הניח שם
 ספקסין: אם יש צמעותו ד'. אורך
 צלם משך הכותל הוא כפתח וכיון
 דממנו ולמעלה לא גזוה עשרה
 משתמש בכל הכותל שהיה משמישו
 צמחט עולה לו דרך פתחו: אי אהני
 מעוטא. למיהוי פתחא כוליה שרי:
 ואי לא אהני הא צטיל ליה: אמר
 רבינא. לאו מלמטה עסקינן דהתם
 ודאי צטיר מד' לא מהני למידי אלא
 כגון שעקר חוליא מראשו מגזבהו
 של כותל קרי לראשו צמחטן היו צראשו
 פירות [עו:] הלך אי היו מעוטא ארבעה
 אורך היו פיתחא לכל הכותל צטיר
 מהכי פיתחא הוא דלא היו אכל
 לאשתמושי ציה שרי דכיון דלא גזוה
 י' לא היו רשותא: גפה ספל סמוך
 לכותל ומיעט גזוה מעשרה. כל הני
 מיעוטי כגון דליכא י' מראשו לראש
 הכותל: מאי הוי. אכתי ניטל צצנת
 הוא: פגה. תלחה צוכר שטומאין
 אותה צתצן להצצול ותצן מוקלף
 הוא ואסור לטלטלו כגון שהקלפו
 לצצון לצנים: ותררה ששטמינה.

רבינו חננאל

ר' יוחנן אמר אם יש
 בכותל ד' ויש עליו פירות,
 עולין בני ארבעה וכו'
 לחצר זו ואוכלין שם.
 ואם אין בו ד' אפי' אם
 אינו להעלות בו מעלין.
 ר' יוחנן לטעמיה, דאמר
 מקום שאין בו ד' על ד'
 מותר לבני רשות הרבים
 ולבני רשות היחיד לכתף
 עליו, ולבלבד שלא יחליפו
 זה מזה. ואמרינן וכו'
 רב לית ליה את דר'
 יוחנן. אלא פירושא את ליה
 וכו' אית ליה לרב האי
 סברא ברשויות דאורייתא
 כגון רשות היחיד ורשות
 הרבים, אבל ברשויות
 דרבנן כגון זה הכותל
 לית ליה, (דסברין) חכמים
 עשו חיזוק לדבריהם יור
 משל תורה, לפיכך אמר
 אסור להחזיר בו אפי' כמלא
 ניימא. אמר רב נחמן כותל
 שבין שתי חצירות בבה
 [ו] ורחב ד', וצידו אחד
 שיה לארץ [נותנין אותו

מעלין. מחליצין לראשו והוא הדין דמוקליין דמקום פטור הוא ובטל
 לכאן ולכאן להקל: מקום שאין בו ד'. רוחב ועומד צינ רה"י
 לרה"ר יש לנו היכר כגון גזוה מן הארץ ג' ואילו היה רוחב ד'
 היה נקרא רשות לעמנו והיא כרמלית ואסור לכאן ולכאן אבל

עכשיו נקרא מקום פטור ומותר
 לכאן ולכאן לכתף עליו משאוי שלהן:
 וצנצנ שלא יחליפו. דרבנן היא דלילו
 חיובא ליהא דצעינן עקירה מרשות זו
 והנחה לרשות זו והכא עקירה מרה"י
 גמורה והנחה למקום פטור ועקירה
 ממקום פטור והנחה לרה"ר גמורה:
 וכך ליה דרז דימי. צתמיה. והא
 ממתיתא היא צמסכת שנת צפ"ק
 (דף י.) עומד אדם על האסקופה נוטל
 מעני ונותן לו מצטל הצית ונותן לו
 וצנצנ שלא יכול מזה ויתן לזה:
 רשויות דאורייתא. כגון רשות רבים
 ויחיד: דרבנן. תלירות דרשות יחיד
 ויחיד הוא ומדרבנן הוא לאסור:
 וזידו אחד שזה לארץ. כלומר גזוה
 הוא מן האחת ונמנך הוא להצרתה
 כגון שקרקעיתה של זו גזוה. כל כמה
 דלא גזוה י' קרי ליה שזה לארץ:
 נותנין אופו. והעלות והעוריד מעליו
 וחצירו אסור: חריץ. על פני אורך
 החצירות מצדלי צין זו לזו הוי מחילה
 והיינו מקום דאפור (ע"ד
 מעלייתא: שזה לארץ. שאינו עמוק
 ממנה י' כגון שקרקעיתה נמוך:
 אימא לא. משמיה דלדידיה נמי
 משמישו צקשה הוא: לא צעיפא
 ששמישו. מה שמניח צו משתמר:
 בעיתא משמישו. שנופלס הפסלים:
 צא למעט. אכותל קאי. וקס"ד שעשה
 תל עפר למטה צקרקע סמוך לכותל
 או צנה אילטצה או הניח שם
 ספקסין: אם יש צמעותו ד'. אורך
 צלם משך הכותל הוא כפתח וכיון
 דממנו ולמעלה לא גזוה עשרה
 משתמש בכל הכותל שהיה משמישו
 צמחט עולה לו דרך פתחו: אי אהני
 מעוטא. למיהוי פתחא כוליה שרי:
 ואי לא אהני הא צטיל ליה: אמר
 רבינא. לאו מלמטה עסקינן דהתם
 ודאי צטיר מד' לא מהני למידי אלא
 כגון שעקר חוליא מראשו מגזבהו
 של כותל קרי לראשו צמחטן היו צראשו
 פירות [עו:] הלך אי היו מעוטא ארבעה
 אורך היו פיתחא לכל הכותל צטיר
 מהכי פיתחא הוא דלא היו אכל
 לאשתמושי ציה שרי דכיון דלא גזוה
 י' לא היו רשותא: גפה ספל סמוך
 לכותל ומיעט גזוה מעשרה. כל הני
 מיעוטי כגון דליכא י' מראשו לראש
 הכותל: מאי הוי. אכתי ניטל צצנת
 הוא: פגה. תלחה צוכר שטומאין
 אותה צתצן להצצול ותצן מוקלף
 הוא ואסור לטלטלו כגון שהקלפו
 לצצון לצנים: ותררה ששטמינה.

אחמול בגחלים ועכשיו כבו ומ"מ מוקלץ הן. אבל לא כבו לא דמתוך
 שנהפכים מכבה את (ה) התחנות ומצטיר את העלויות כדאמרין
 בכריתות (דף כ.). דאיה לנו אוגניים. כעין ספלים שלנו דעכשיו
 עפר מונח עליהן והיו מוזח עפר ממקומן דומה לתופר: ה.טומן. להנטיע:

מקצת

תוספת קאמר דאין צריך לעשר הואיל והיו מתקנים מקודם לכן ודוקא נקט הטומא אבל אם לשם נטיעה עושה חושש משום כולם:

ורבי יוחנן אמר אלו מעלין בו'. פירוש מן הצית דמן החצר אפילו
 צרוח ד' שרי דכר"ש מוקי לה רבי יוחנן לקמן צריש כל גגות
 (דף צג.) עורלין אין מעלין א. תימה דמאי קס"ד וכי
 לא ידע דרבי יוחנן איירי צאין לו ארבעה וי"ל דס"ד דטעמא דרבי
 יוחנן (ה) משום דאין רגילות להשתמש

שם ולא אסרי אהדידי והוא הדין
 צרוח ד' כיון שהוא גזוה י' ואין
 נח להשתמש שם ולהכי לא פריך אלא
 לר' יוחנן אבל לרב דטעמא דמשום
 דצטל הוא לא שייך אלא צאין צו
 ד' על ד': ה"בא במאי עסקינן
 ברשויות דרבנן. נראה דוקא כי האל
 שהכל רה"י אלא שלא עירבו אבל
 מקום שאין צו ד' על ד' צצין רה"י
 לכרמלית אין נראה שיחלוק רב אלא
 מותר לצני רה"י ולצני כרמלית לכתף
 עליו וקצת מוכח כן צפ"ק (דף ט.)
 דמוקי רבא הא דאמר רב תוך
 הפתח אע"פ שאין צו ד' על ד' צצין
 למי אמר להמירו הפתח לכרמלית
 משום דמלא מין את מינו ולרה"ר
 שרי ולא קאמר משום דעשו חיזוק
 אלא ודאי חף לרב צין כרמלית לרה"י
 לא עשו חיזוק ומיהו מצטין שבין
 דהתם לא נקט טעמא דחיזוק משום
 דאיה ליה טעמא אחרניא:

ברשויות דרבנן. צפרק כיצד
 (ט) משתמטין מיקל
 רב דימי טפי משמיה דרבי יוחנן
 ברשויות דרבנן ושרי אפילו להחליף
 כשיש צין רשות היחיד לכרמלית
 מקום שאין צו ד' על ד' והא דאמר
 ר' יוחנן הכא אלו מעלין מכאן ואוכלין
 מסיק דועירי אמרה:

כותל שבין ב' חצירות גבוה
 עשרה וצידו אחד שיה
 צארין. לאו שיה ממש קאמר דאם
 כן לאו היינו כותל אלא הכל היא
 קרקעית חצר אלא כל שאין גזוה י'
 שזה לארץ קרי ליה כן פי' ציקונוס
 וא"ת לרב חסדא דאמר צפרק כל
 גגות (לקמן דף צג.) גידוד ה' ומחילה
 ה' אין מצטרפין מאי קאמר ונתנין
 אותו לזה ששה לארץ הא אין מטלטלין
 צעלוניה אלא צד' וי"ל דמכל מקום
 נפקא מינה דתוך ד' (א) מיהא שרי
 לטלטל מן הכותל לעלוניה:

החובצין לפת וצנזון בו. צנלא
 השרישו איירי דכשהשרישו
 לא היו ניטלין צצנת וא"ת צנלא
 גצי כלאים וצציעית אצטרין לאשמועי'
 דלא גרינן כשמתכוון להטמין אטו
 דילמא אחי ליעט אבל מעשר מה
 שייך כלא אפי' השריש כיון דליכא
 תוספת ואי (ה) נקטינן לענין דשרי
 לעשר עליו מן התלוש או ממנו על
 התלוש ולא חיישינן דילמא אחי
 לפרושי מן התלוש על המחזור ומן

המחזור על התלוש א"כ הוה ליה למנקט תרומה דגבי מחזור ותלוש
 רגיל להציר תרומה בכל מקום אין תרומין מן התלוש על המחזור
 פירות ערוגה זו תלושין יהיו תרומה על פירות מחזורין ואור"י
 דרגילות הוא שמתוספין מחמת ליתלומיה קרקע כעין שאנו רואין
 שומין וצבילס שמתוספין אפילו כשמתמיס בחלון ועל אותו
 מקצת

1 א מיי פ"ג מהל'
 עירובין הלכה ד
 טו"ש"ע סי' עכב ספק ו:
 2 ב שם ובפ"ג שמו ספק
 א:
 3 ג מיי שם הל' טו טור
 ש"ע שם סי' שבע
 ספק י:
 4 ד מיי שם טו"ש"ע שם
 ספק יח:
 5 ה מיי שם הלכה ט
 טו"ש"ע שם ספק ט:
 6 ו מיי שם טו"ש"ע שם
 ספק ח:
 7 ז מיי שם הל' יג
 טו"ש"ע שם ספק י:
 ח [מיי] פ"ה מהל' שנת
 הל' טו:]

רבינו חננאל

לזה ששה לארץ. היה
 לזה ששה לארץ תשמישו
 בנחת, וזה שצידו גבוה
 י' תשמישו בקשה, ונתנין
 אותו לזה שתשמישו
 בנחת] וכל זה לזה תשמישו
 בנחת ולזה תשמישו
 בקשה ונתנין אותו לזה
 שתשמישו בנחת. וכן אמר
 רב נחמן בחריץ שבין
 שתי חצירות עמוק י'
 ורחב [ד'ן]. וצידו אחד
 שיה לארץ ונתנין אותו
 לזה שתשמישו בנחת כו'.
 וצריכא דאי אשמעינן
 כותל משום דבגובהה
 משתמיש אינשי. פי'
 עומדין ומשתמישין, אבל
 חריץ דלא שחו ומשתמיש
 אימא לא כו'. בא
 למעט הכותל שגבוה
 מ' טפחים. אם יש
 במיעוטו ד' באורך הכותל
 על ד' מותר להשתמש
 בכולו. ואם לאו אינו
 משתמש אלא כנגד
 מיעוטו. פי' כנגד אותו
 המקום שמיטו בלבד.
 ואמר רבינא כגון שעקר
 חוליא מראשו של כותל
 כגון זה אינו משתמש
 אלא במקום מיעוטו
 בלבד. אי"ד ויחיל כפה
 ספל בקרקעית הכותל
 וחבריה בארבעה הוי מיעוט
 ואם (היינו) [צנזן מערבין
 וכו'. ואקשינן עליה
 אחי חבריה מאי הוי,
 והתניא פגה טמונה בתבן
 וחזרה טמונה בגחלים
 ואם מקצתה מגולה ניטלת
 בשבת. ופריך כגון דאית
 ליה להאי ספל אוגנים.
 והן שפתים נמשכות
 לאחוריה הספל ומשתקעין
 בצפר, ואין מגולין שאינו
 יכול ליטלו בשבת שהרי
 אוגנים ממוקעין. ואקשינן
 עליה ואפי' הכי כיון
 ששוליה הספל מגולין
 הוה ליה כלי שהוא
 ניטל בשבת, וכל דבר
 שניטל בשבת אינו ממשט,
 דרבנן הטומא לפת וצנזן
 כחת [הגפן]